

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Verniszás a Szt. Gellért-fürdőben*

Forrás:

Uj Hírek

Bp.
(Hely)

1918. IX. 19.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

613.47

Hely

Gellért fürdő (Szent G.)

Idő

"1918"

Szen

Hely:

Verniszás a Szt. Gellért-fürdőben

Hét esztendő építés után megnyitják a főváros csoda-fürdőjét — Tizennégy milliót fektettek bele — Ma harminc milliót ér

— Az Uj Hírek tudósítójától —

A főváros nevében ma reggel tíz órakor Berczel Jenő dr. tanácsnok bemutatta a sajtó képviselőinek azt a tündérpalotát, amelyet Szent Gellért-fürdőnek hívnak és amelynek építkezése hét éven át a legnagyobb botrányok között zajlott le. A végzőnél azonban segítségül érkezett a konjunktúra, segítségül érkezett az áraknak és értékeknek elképzelhetetlen emelkedése és a alaha elpocsékoltnak látszott milliók ma pokoli módon megnövekedtek értékükben és mesebeli gazdagságot hullattak a főváros ölébe. Nem dicserjük ebben a pillanatban a főváros előrelátó üzleti szellemét, a főváros igazán nem tehet róla, hogy a Gellért-fürdő botrányaiból valószínűleg babérkoszorúsan menekült ki. A főváros nem tett egyebet a múltban, mint hogy két kézzel, eszeveszetlen szórta az ablakon a pénzt és csak a véletlen hozta magával, hogy az ablakon kiszórt pénzből a háború bankó-fákat növelt, amelyek dus kamatokat hoznak. Nem szabad azonban elmulasztani az alkalmat annak megállapítására, hogy Berczel tanácsnok, aki a háború előrehaladt éveiben vette át az építés intézését, ki-

tűnő munkatársával, Bantaky Geza főmérnökkel bravuros munkát végzett, hogy a háborús anyag- és munkahiány dacára is be tudta fejezni a nagyszerű fürdő építkezését.

Tizennégy millióba került a fürdő

Hét esztendő munkáját és tizennégy millió költséget öltek bele ebbe a fürdőbe, amely a kontinens legluxuriózusabb alkotásává fejlődött. A Gellért-fürdő építésének ideje alatt azonban a „botrány” szó csaknem minden létesítendőben aktuális lett. A legnagyobb akkor volt a felzudulás, amikor 1913-ban kisült, hogy az előirányzott milliókat meg kell duplázni. Legendák és kellemtelen valóságok tarkállanak a Gellért-fürdő annaleseiben. A legelső akadály 1911-ben pattant ki. Ez városszabályozási kérdés volt. Ekkor ugyanis az egész építkezést hátrább kellett tolni, mert erre szükség volt a tér kiképzése szempontjából. A fürdő tervét azonban teljesen át kellett dolgozni. A másik baj már jelentősebb volt. Már javában építettek, amikor egyszerre négy vízvezetési főnyomó-csövet kellett elhelyezni és a Kelenhegyi-utat is más

irányban kellett vezetni. Ez a csekélység 350.000 koronájába került a fővárosnak akkor, amikor még ez az összeg igen nagy pénzt jelentett. 1912 nyaráig normalisan ment az építkezés, akkor azonban észrevették, hogy a költségek erősen emelkednek. Egy esztendőig szünetelt ekkor a munka, míg végre a közgyűlés az eredetileg 5.600.000 koronában megszabott költségeket 10.300.000 koronára emelte. Később aztán még többször adtak hozzá egy-egy milliókat, úgy hogy ma legalább tizennégy millióra megy az az összeg, amit így beépítettek, ami azonban ma már csak a múlt emléke, amikor a fürdő mai értéke elérte a 30–35 milliót.

Látogatás a mesepalotában

Amikor az ember belép a fürdőbe elfelejt minden bosszantó momentumot, ami az építkezés körül valaha felmerült. A ragyogás, a fény, a művészi kiképzés, amit itt látunk, megkapja az embert. Klasszikus paloták termetéi jutnak eszünkbe, egy-egy kupolacsarnokban templomban képzeljük magunkat, a faragványok, a mozaik padlók, a batorok pazarló szépsége a mesék világába illik. Minden szoba mellett fürdőszoba, termális vízzel és a különféle gyógykezeléshez szükséges készülékekkel. A társashelyiségek között ott van a gyönyörű vesztibül, a kényelmes hall, pompás író- és olvasóterem, zeneterem, koncertterem, különféle szalonok, egytől-egyig más és más stílusban, fényűző bútorzattal berendezve. A hallban ott parádéznak

a bélgádi korak egykori ckes szőnyegei.

Pompás nyilvános étterem, diétikus étkező, páratlanul kellemes a nagy nyári etablíman, amelyben jövőre a filharmónikusok gyönyörködteik a közönséget. Meglepőek a férfi és a női termál-fürdők. A százötven kabinnal rendelkező férfi termál-fürdő Zsolnay-féle majolikával van kirakva és Ligeti Miklós szobrocskái díszítik. A kilencven férőhelyes női termál szőpséget műkőfalazat és mozaik emelik. A csinos kádfürdő mellett van két diszfürdő is, ezekben a termális bazinon és a gyógykezeléshez szükséges berendezésen kívül forrólégekamara, külön pihenő- és külön öltöző-fülke is van.

Láttuk az inhalatóriumot, a fedett sétahelyet, a szényitható és becsukható fedővel rendelkező diszudvart. Aki Európa minden nagyszabású gyógyfürdőjében megfordult, annak is ámulva kell itt megállnia a csoda előtt, amelyet itt a milliók tömege árán, de sikerült felhalmozni.

A fürdő bevételei

A fürdőtől természetesen igen nagy anyagi hasznot vár a főváros. Arra számítanak, hogy úgy megröhanják a fürdőt, hogy az üres szoba, üres kabin és üres asztal ismeretlen fogalom lesz. Az árakat a főváros Glück Frigyes által szabta meg. Hogy fogalmunk legyen arról, hogy mit kell ebben a luxus-fürdőben fizetni, álljon itt néhány részlet az árszabásról: szobabérek 12–95 koronáig, a fürdés díja 7 korona, a diszfürdő 20 korona. A gyógymódokat külön kell fizetni, belépődíj lesz a kertbe, a vendéglő, a kávéház és a söntés mind jelentős bért fizetnek. Lesz a házban gyógyszerár, bankfiók, specialitás-trafik és néhány kisebb üzlet. Ezekből a tényezőkből kell összeverődnie annak a magas bevételnek, amit a főváros nemcsak remél, de amire szüksége is van.